

НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ О. О. БОГОМОЛЬЦЯ
Кафедра інфекційних хвороб

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор закладу вищої освіти
Національного медичного університету
імені О.О. Богомольця
з науково-педагогічної та навчальної
роботи, доктор медичних наук, професор
Олег ВЛАСЕНКО
2026 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Інфекційні хвороби та СНІД»

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 22 Охорона здоров'я

Спеціальність: 228 «Педіатрія»

Освітня програма: Освітньо-професійна програма
другого (магістерського) рівня вищої
освіти за спеціальністю 228 «Педіатрія»

2026/2027 навчальний рік

Кафедра інфекційних хвороб

Контакти <https://nmuofficial.com/zagalni-vidomosti/kafedri/department-infectious-diseases/>

Силабус навчальної дисципліни «Інфекційні хвороби та СНІД»

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Спеціальність: 228 Педіатрія

Освітня програма: Освітньо-професійна програма другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 228 Педіатрія

Анотація курсу

Рік навчання: 5

Семестр: 9 або 10

Мова викладання: українська

Форма навчання: денна

Мета викладання дисципліни: з'ясування закономірностей сучасного перебігу патологічного процесу при інфекційних захворюваннях на основі вивчення розповсюдженості інфекційних захворювань у світі та Україні, етіологічних чинників, механізмів та факторів їх передачі, основних ланок патогенезу, виявлення взаємозв'язків між клінічними особливостями перебігу та станом імунної системи, ускладнень, що обтяжують їх перебіг, принципів діагностики та лікування цієї категорії хворих на теренах доказової медицини.

Результати навчання:

Перелік компетентностей та програмних результатів навчання:

Інтегральна:

Здатність розв'язувати складні задачі, у тому числі дослідницького та інноваційного характеру у сфері медицини. Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності та відповідальності за неї.

ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 7. Здатність працювати в команді.

ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 9. Здатність спілкуватись державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 10. Здатність спілкуватись іноземною мовою.

ЗК 11. Навички використовувати інформаційні і комунікаційні технології.

ЗК 12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 14. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК 15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК)

ФК 1. Навички опитування та клінічного обстеження пацієнта, в тому числі хворої дитини.

ФК 2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.

ФК 3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.

- ФК 4. Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні захворювань
- ФК 5. Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні захворювань.
- ФК 6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань.
- ФК 7. Здатність до діагностування невідкладних станів в тому числі у дітей.
- ФК 8. Здатність до визначення тактики надання екстреної медичної допомоги в тому числі дітям.
- ФК 9. Навички надання екстреної медичної допомоги в тому числі дітям
- ФК 11. Навички виконання медичних маніпуляцій.
- ФК 12. Здатність до визначення тактики ведення фізіологічної вагітності, фізіологічних пологів та післяпологового періоду. Навички консультування з питань планування сім'ї та підбору метода контрацепції.
- ФК 13. Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.
- ФК 14. Здатність до планування і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб.
- ФК 15. Здатність до визначення тактики ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду.
- ФК 16. Здатність до проведення експертизи працездатності.
- ФК 17. Здатність до ведення медичної документації.
- ФК 18. Здатність до проведення епідеміологічних та медико-статистичних досліджень здоров'я населення; обробки державної, соціальної, економічної та медичної інформації;

Програмні результати навчання

- ПРН 1. Збирати дані про скарги пацієнта, анамнез хвороби, анамнез життя за стандартною схемою опитування хворого, за встановленими алгоритмами проводити та оцінювати результати фізикального обстеження.

ПРН 2. Оцінювати інформацію щодо діагнозу, застосовуючи стандартну процедуру на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень.

ПРН 3. Виділяти провідний клінічний симптом або синдром. Встановлювати найбільш вірогідний або синдромний діагноз захворювання. Призначати лабораторне та/або інструментальне обстеження хворого. Здійснювати диференціальну діагностику захворювань. Встановлювати попередній та клінічний діагноз.

ПРН 4. Визначати необхідний режим праці та відпочинку при лікуванні захворювання.

ПРН 5. Визначати необхідне лікувальне харчування при лікуванні захворювання.

ПРН 6. Визначати принципи та характер лікування (консервативне, оперативне) захворювання.

ПРН 7. Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги на підставі діагнозу невідкладного стану.

ПРН 8. Надавати екстрену медичну допомогу на підставі діагнозу невідкладного стану.

ПРН 11. Виконувати медичні маніпуляції.

ПРН 12. Формувати серед закріпленого контингенту населення диспансерні групи хворих; групи здорових людей, що підлягають диспансерному нагляду. Здійснювати систему протиепідемічних та профілактичних заходів в межах первинної медико-санітарної допомоги населенню. Здійснювати систему заходів первинної профілактики в межах первинної медико-санітарної допомоги населенню. Організовувати проведення серед закріпленого контингенту населення заходів вторинної та третинної профілактики.

ПРН 15. Визначати наявність та ступінь обмежень життєдіяльності, виду, ступеню та тривалості непрацездатності з оформленням відповідних документів.

ПРН 16. Готувати річний звіт про особисту виробничу діяльність; вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення.

ПРН 19. Досліджувати обсяги та результативність діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я; виявляти дефекти діяльності та причин їх формування. Проводити відбір та використовувати уніфіковані клінічні протоколи щодо надання медичної допомоги, що розроблені на засадах доказової медицини; розробляти та використовувати локальні протоколи надання медичної допомоги. Проводити контроль якості медичного обслуговування; визначати фактори, що перешкоджають підвищенню якості та безпеки медичної допомоги. Оцінювати собівартість медичних послуг; обґрунтовувати вибір адекватного методу фінансування (оплати) та вибір раціональних форм організації надання медичних послуг. Застосовувати методи економічного аналізу при виборі методів діагностики, профілактики, лікування, реабілітації.

ПРН 21. Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності.

ПРН 22. Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю.

ПРН 23. Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загально-освітній культурний рівень.

ПРН 24. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

ПРН 25. Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кільк. год
1.	Поняття про інфекційний процес та інфекційні хвороби.	1

	Класифікація інфекційних хвороб.	
2.	Принципи діагностики інфекційних хвороб. Профілактика та імунопрофілактика (специфічна, неспецифічна) інфекційних хвороб, принципи застосування.	1
3.	Загальна характеристика групи хвороб з фекально-оральним механізмом передачі.	1
4.	Сальмонельози.	1
5.	Загальна характеристика групи хвороб з повітряно-крапельним механізмом передачі. ГРВІ. Грип.	1
6.	Коронавірусна хвороба 2019 (COVID-19). Стан проблеми в світі та в Україні. Особливості клінічного перебігу, діагностика та принципи лікування.	1
7.	Загальна характеристика групи хвороб з гемоконтактним механізмом передачі. Вірусний гепатит С.	1
8.	Вірусні гепатити В, D.	1
9.	ВІЛ-інфекція: основні поняття.	1
10.	ВІЛ-асоційовані інфекції та інвазії.	1

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кільк.год
Змістовий модуль 1. Введення в інфектологію. Інфекційні хвороби з переважанням фекально-орального механізму передачі.		
1.	Черевний тиф. Паратифи. Кишковий ґерсиніоз, псевдотуберкульоз. Ботулізм.	3,9
2.	Діарейний синдром у клініці інфекційних хвороб. Поняття про ентеротоксигенні та ентероінвазивні діареї. Інфекційні хвороби вірусної етіології з переважанням фекально-орального механізму передачі (ентеровірусна, в т.ч. поліомієліт, реовірусна, ротавірусна, Норфолк-вірусна інфекції). Харчові	3,9

	токсикоінфекції. Сальмонельоз. Холера. Невідкладна допомога при дегідратаційному шоці. Шигельоз. Амебіаз. Лямбліоз. Clostridioides difficile-асоційована інфекція. Особливості діагностики, перебігу та лікування захворювань з фекально-оральним механізмом передачі в осіб похилого та старечого віку.	
3.	Нематодози (ентеробіоз, аскаридоз, трихоцефальоз, трихінельоз, стронгілоїдоз). Цестодози (теніоз/цистицеркоз, теніаринхоз, гіменолепідоз, ехінококоз). Трематодози (опісторхоз).	3,9
Змістовий модуль 2. Інфекційні хвороби з переважанням повітряно-крапельного механізму передачі.		
4.	Загальна характеристика групи інфекційних хвороб із переважанням повітряно-краплинного механізму передачі. Грип. Особливості нових пандемічних штамів, пташиний грип. Інші ГРВІ: парагрип, аденовірусна інфекція, РС-інфекція, риновірусна інфекція. Особливості перебігу, діагностики, лікування захворювань з переважанням повітряно-краплинного механізму передачі в осіб похилого та старечого віку.	3,9
5.	Інфекційні хвороби, що перебігають із клінічною картиною атипової пневмонії: респіраторний мікоплазмоз, орнітоз, легіонельоз.	3,9
6.	Коронавірусна хвороба 2019 (COVID-19). Особливості клінічного перебігу, діагностики, лікування	3,9
7.	Менінгококова інфекція. Диференційна діагностика серозних (в т.ч. туберкульозного) і гнійних менінгітів. Дифтерія. Диференційна діагностика з бактерійним фарингітом.	3,9
8.	«Дитячі» крапельні інфекції (кір, краснуха, епідемічний	3,9

	паротит) у дорослих. Герпесвірусні інфекції 1-5 типів (простий герпес, вітряна віспа і оперізувальний герпес, ВЕБ- та цитомегаловірусна інфекції (інфекційний мононуклеоз)).	
Змістовий модуль 3. Інфекційні хвороби з переважанням гемоконтактного механізму передачі (вірусні гепатити. ВІЛ-інфекція).		
9.	Вірусні гепатити з фекально-оральним механізмом передачі. Вірусні гепатити з гемоконтактним механізмом передачі. Поняття про фульмінантний перебіг вірусного гепатиту. Лабораторна діагностика та лікувальна тактика при вірусних гепатитах. Особливості вірусного гепатиту С. Тактика ведення хворих на хронічні вірусні гепатити.	3,9
10.	ВІЛ-інфекція. Біоетичні питання обстеження пацієнта на ВІЛ-інфекцію. Поняття про АРТ.	3,9
11.	ВІЛ-асоційовані інфекції та інвазії. Туберкульоз як СНІД-індикаторне захворювання. TORCH-інфекції. Токсоплазмоз.	3,9
Змістовий модуль 4. Інфекційні хвороби з трансмісивним механізмом передачі.		
12.	Малярія. Гарячка паппатачі. Гарячка денге. Поняття про медицину подорожей. Тропічна медицина.	3,9
13.	Кліщовий енцефаліт, хвороба Лайма. Епідемічний висипний тиф і хвороба Брілла-Цінссера. Гарячка Західного Нілу.	3,9
Змістовий модуль 5. Інфекційні хвороби з переважанням контактного та множинними механізмами передачі.		
14.	Інфекційні хвороби з переважним ураженням нирок: лептоспіроз, геморагічна гарячка з нирковим синдромом. Геморагічна гарячка Крим-Конго. Синдром	3,9

	тривалої гарячки невідомого генезу. Алгоритм діагностики. Бруцельоз. Сепсис. Нозокоміальні інфекції в практиці інфекціоніста. Системна антибіотикотерапія при тяжких інфекційних хворобах.	
15.	Інфекційні хвороби з переважним контактним механізмом передачі: сказ, правець, бешіха, феліноз.	3,9
16.	Інфекційні хвороби з множинним механізмом передачі: чума, туляремія, сибірка	3,9
17.	Інфекційні захворювання, що їх регулюють Міжнародні медико-санітарні правила 2005 року (жовта гарячка, гарячки Марбург, Ебола, Ласса). Поняття про біологічну небезпеку та рівні біобезпеки.	3,9
18.	ПМК	3,9

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кільк.год
ВИДИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ		
	Підготовка до вивчення та вивчення нового матеріалу, підготовка індивідуальних завдань	10
Разом		10

Індивідуальні завдання:

- доповідь на наукових конференціях
- написання та подання до друку тез, статей
- участь у всеукраїнських та інших олімпіадах з навчальної дисципліни

Методи навчання

- вербальні (лекція, пояснення, розповідь, кейс-методи, групові роботи, проблемне навчання);
- наочні (спостереження, ілюстрація, симуляції, демонстрація);

- практичні (практика для вироблення вмінь та навичок);
- платформа LIKAR_NMU;
- технології ситуативного моделювання (рольові, ігрові тощо) або технології алгоритмізації/стандартизації;
- інтерактивні методи: метод аналізу конкретних, проблемних ситуацій; метод групової дискусії; метод конкурентних груп тощо;
- самостійна робота студентів з осмислення й засвоєння нового матеріалу.

Практичні заняття за методикою їх організації є клінічні і передбачають:

1. Розгляд теоретичних питань щодо набуття практичних навичок за стандартними переліками до кожного практичного заняття та під час контролю.
2. Розв'язування ситуаційних задач.
3. Стандартизований тестовий контроль, усне та письмове опитування.

Самостійна робота студентів (СРС) включає роботу в клініці в позааудиторний час з оволодіння практичними навичками, складання схем диференціальної діагностики та алгоритмів обстеження хворих, а також традиційну підготовку до практичних занять та контролю опанування за переліком тем, винесених для самостійного вивчення.

Методи та форми контролю, розподіл балів, які отримують студенти, оцінювання. Регламент оцінювання поточного і кінцевого контролю з дисципліни (розроблений згідно Положення «Про порядок оцінювання знань студентів під час поточного та кінцевого контролю з дисципліни в НМУ імені О.О. Богомольця» від 05.09.2019 р.)

Поточна навчальна діяльність студента оцінюється за 4-бальною (традиційною) шкалою з використанням прийнятих у ВНЗ та затверджених цикловою методичною комісією з терапевтичних дисциплін критеріїв оцінювання для навчальної дисципліни «Інфекційні хвороби та СНІД». При

цьому враховуються усі види робіт, передбачені методичною розробкою для запланованої теми.

Поточний контроль передбачає **100 % опитування** студентів групи на практичному занятті з обов'язковим оцінюванням всіх складових елементів заняття – тестового контролю, усного опитування, вирішення ситуаційних задач, тощо. Кожна тема заняття передбачає також проведення контролю практичних навичок.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям теми і включає стандартизовані форми контролю теоретичної підготовки та контроль професійних умінь. Поточний контроль включає оцінювання початкового рівня знань (усне або письмове експрес-опитування, тестовий контроль з використанням тестових завдань формату А), оцінювання основного етапу практичного заняття (контроль професійних умінь під час курації хворих, вирішення типових ситуаційних задач), оцінювання кінцевого рівня знань на занятті (тестовий контроль з використанням тестових завдань формату В, вирішення ситуаційних задач III рівня, інтерпретація результатів лабораторних та інструментальних методів обстеження хворого).

За кожний етап заняття студент отримує оцінку «5-4-3-2», із яких викладач визначає середню арифметичну оцінку, яку переводять у бали згідно розподілу, який проведено кафедрою на початку вивчення дисципліни.

Якщо під час визначення балів за заняття середньо арифметична оцінка **становить «2»**, то це відповідає **0 кількості балів**. Студент має право покращити свої знання з теми, якщо він отримав загальну оцінку «2» впродовж наступного навчального заняття, під час поточного контролю **(без отримання балів)**.

Студент має право пропустити до 25% занять та лекцій (за годинами). Пропуски занять відпрацьовують шляхом написання конспекту з теми пропущеного заняття без оцінювання. Викладач веде реєстр ліквідації академічної заборгованості за відповідною формою. Кафедра не встановлює окремого графіка із зазначенням годин для приймання конспектів пропущених

навчальних занять. Пропущені лекції не відпрацьовують, знання перевіряють на контрольних заходах.

Якщо студент пропустив більше 25% навчальних занять разом із лекціями (за годинами), то це потребує повторного вивчення дисципліни.

Виставлені за традиційною шкалою сумарна оцінка за практичне заняття конвертуються на кафедрі у бали залежно від кількості тем у модулі таким чином:

«5»	4,4
«4»	3,7
«3»	3
«2»	0

Самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд із аудиторною, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті.

Індивідуальна робота у формі реферату згідно запропонованого переліку тем з нових методів діагностики чи лікування інфекційних хвороб, що ввійшли до програми, виконується студентами впродовж змістових модулів 1-5 відповідно. Індивідуальна робота оцінюється від 0 до 5 балів.

Максимальна кількість балів, яку студент може набрати при вивченні модуля, становить 200, в тому числі за поточну навчальну діяльність максимально 80 балів, за результатами підсумкового модульного контролю – максимально 120 балів.

Підсумковий модульний контроль здійснюється по завершенні вивчення всіх тем модуля на останньому контрольному занятті з модуля. До підсумкового модульного контролю допускаються студенти, які пропустили не більше 25% аудиторних годин.

Форми проведення підсумкового контролю: письмове бланкове опитування, вирішення ситуаційної задачі.

Оцінювання різних етапів ПМК (у балах):

Блок питань (кількість правильних відповідей)		Задача	
		Завдання	бал
%	бал	Виконано	80-88
0-0,5	2	Викон.з дрібн.помилками	71-79
1	4		
1,5	6	Викон. з груб.помилками	62-70
2	8		
2,5	10	Не виконано	0-62
3	12		
3,5	14		
4	16		
4,5	18		
5	20		
5,5	22		
6	24		
6,5	26		
7	28		
7,5	30		
8	32		

Оцінка за ПМК максимально складає 120 балів. Дисципліна «Інфекційні хвороби та СНІД» вважається зарахованою, якщо студент сумарно за поточну діяльність та підсумковий контроль набрав 111 балів та більше.

ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ІЗ ДИСЦИПЛІНИ

проводять за відповідною шкалою:

ОЦІНКА В	ОЦІНКА ЗА	ОЦІНКА ЗА ШКАЛОЮ ECTS
-----------------	------------------	------------------------------

БАЛАХ	НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	ОЦІНКА	ПОЯСНЕННЯ
170-200	ВІДМІННО	A	ВІДМІННО (відмінне виконання з незначною кількістю помилок)
155-169	ДОБРЕ	B	ДУЖЕ ДОБРЕ (вище середнього рівня з кількома помилками)
140-154		C	ДОБРЕ (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
125-139	ЗАДОВІЛЬНО	D	ЗАДОВІЛЬНО (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
111-124		E	ДОСТАТНЬО (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
60-110	НЕЗАДОВІЛЬНО	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО (з можливістю

			<i>повторного складання)</i>
<i>1-59</i>		<i>F</i>	НЕЗАДОВІЛЬНО (з <i>обов'язковим повторним вивченням дисципліни)</i>

Підрахунок балів за практичні заняття здійснює викладач групи. Підрахунок балів за підсумковий модульний контроль здійснює екзаменатор.

Порядок ліквідації академічної заборгованості

При отриманні незадовільної оцінки із дисципліни в межах 60-110 балів (FX) студент має право повторно її скласти 2 рази: один – кафедральній комісії за участю зав. кафедри, а останній раз – комісії за участю завідуючого кафедри та декана.

Повторне складання дисциплін із отриманими незадовільними оцінками проводять за графіком, який складає кафедра, узгоджує з деканом (інтервал між спробами або дисциплінами не менше 3 днів). Дисципліни, які вивчають на відповідному курсі мають бути складені до початку нового навчального року. Наявність академічної заборгованості до початку нового навчального року є підставою для відрахування студента із університету за невиконання вимог навчального плану (або оформлення академічної відпустки та повторного курсу навчання за станом здоров'я).

При отриманні незадовільної оцінки із дисципліни в межах 1-59 балів (F) студент зобов'язаний повторно її вивчити у позааудиторний час на платній основі. Повторне отримання студентом незадовільної оцінки за результатом повторного її вивчення з урахуванням двох перескладань дисципліни або незадовільних оцінок із 3-х дисциплін, а також наявності пропущених аудиторних навчальних занять без поважних причин, сума пропусків яких

складає 120 годин і більше, обумовлює його відрахування із університету за невиконання навчального плану.

На можливість складання студентом кінцевого контролю (ПК) з дисципліни не впливають результати складання інших дисциплін.

Політика курсу. Обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної початкової дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації;
- при написанні тез та статей, надавати результат антиплагіатної перевірки.

Рекомендована література

Основна:

1. Інфекційні хвороби (підручник) (за ред. О.А. Голубовської). – Київ: ВСВ «Медицина» (4 видання, перероблене і доповнене). - 2022. – 464 С.

Допоміжна:

1. Коронавірусна хвороба 2019 (монографія) (за ред. О.А. Голубовської). – Київ: Професійні видання. Україна.- 2023. – 300 С.
2. Соціально значущі та особливо небезпечні інфекційні хвороби: навчальний посібник / К.В. Юрко, Г.О. Соломенник. – Київ: ВСВ «Медицина». - 2023 – 255 С.
3. Невідкладна інфектологія: навчальний посібник / В.М. Козько, А.В. Бондаренко, Г.О. Соломенник та ін. – Київ: ВСВ «Медицина» (3 видання, перероблене і доповнене). - 2023. – 143 С.

4. Стандарт медичної допомоги «ВІЛ-інфекція», 2025.

Електронні ресурси:

1. [Centers for Disease Control and Prevention](http://www.cdc.gov/) (CDC) – Режим доступу: <http://www.cdc.gov/>
2. [Офіційний сайт МОЗ України](http://www.moz.gov.ua) // www.moz.gov.ua
3. MSD Manual for the Professional – Режим доступу: <https://www.msdmanuals.com/en-nz/professional>

Розробники:

завідувачка кафедри інфекційних хвороб, професор, д.мед.н Голубовська О.А.,
доцентка, к.мед.н. Безродна О.В., доцентка, к.мед.н. Вінницька О.В.

Робоча програма схвалена на засіданні кафедри інфекційних хвороб
протокол №1 від «26» серпня 2026 р.

Робоча програма схвалена на засіданні циклової комісії з терапевтичних
дисциплін протокол №1 від «27» серпня 2026 р.